

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Spoštovani,

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) je po več kot desetih letih od uveljavitve potreben korenitih sprememb. Priprava novega zakona je predvidena do konca leta 2013, do takrat pa se bodo z novelo zakona naredili le nujni popravki in odpravile težave, ki so se pojavile pri njegovem izvajanju in zagotavljanju javnega interesa.

Praktično sočasno z javno obravnavo sprememb ZUJIK-a, z enotedenskim zamikom, bo dan v javno razpravo osnutek Nacionalnega programa za kulturo, ki vključuje glavne usmeritve novega ZUJIK-a, zato je priložnost za vsebinsko javno razpravo na to temo dana že sedaj.

Predlagane spremembe ZUJIK-a se nanašajo na nekatere dokumente, ki določajo oziroma udeležujejo javni interes za kulturo, spremembe na področju delovanja javnih zavodov v minimalnem obsegu, ki pomenijo zgolj podlago za poznejše systemske spremembe na tem področju, odpravo administrativnih ovir in razbremenitev prijaviteljev pri kandidiranju za javna sredstva, zagotavljanje prostorskih pogojev za kulturno ustvarjanje in na nekatere ukrepe za vzpostavitev spodbudnejšega okolja za samozaposlovanje na področju kulture.

Na priloženo gradivo pričakujemo vaše odzive do 1. 7. 2013, posredujete jih lahko na elektronski naslov gp.mk@gov.si ali po pošti na naslov Ministrstvo za kulturo, Maistrova 10, 1000 Ljubljana.

Lep pozdrav,

Dr. Uroš Grilc

minister

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Predlog z dne 29. 5. 2013

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem predloga zakona

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07- uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11, v nadaljevanju: ZUJIK), ki je v veljavi že od leta 2002, je bil v času izvajanja deležen že kar nekaj sprememb ZUJIK, ki ureja specifične delovanja na področju kulture, se je v nekaterih določbah izkazal za pomanjkljivega oziroma neustreznega, tudi zaradi sprememb na drugih področjih, ki niso v pristojnosti Ministrstva za kulturo. Zakon je v nekaterih delih potreben korenitih sprememb, ki zahtevajo širši konsenz vseh deležnikov na področju kulture. Zato se s predlaganimi spremembami zakona pristopi le k najnujnejšim, s katerimi se odpravljajo najbolj pereče težave v zvezi z izvajanjem zakona in zagotavljanjem javnega interesa. Nekatere spremembe pomenijo tudi podlage za pripravo kasnejših korenitejših sprememb na področju javnega sektorja, nevladnih organizacij, participacije civilne družbe in finančnih spodbud.

1. Dokumenti javnega interesa na področju kulture

Določbe zakona, ki urejajo nacionalni program za kulturo, so se izkazale za pomanjkljive predvsem glede načina njegovega dopolnjevanja. Srečevali smo se s težavami pri umestitvi in izvajanju ključnih projektov, tudi tistih, ki bi jih lahko vezali na evropska sredstva, ki so se v času veljavnosti nacionalnega programa izkazali za projekte v javnem interesu.

Na nivoju lokalnih skupnosti opazujemo odsotnost lokalnih programov za kulturo. Glede na to, da je to dokument, s katerim se določa javni interes za kulturo na lokalni ravni, je nujno, da ga sprejme vsaka lokalna skupnost. Zato se jih na ravni zakona izrecno zaveže k sprejetju lokalnih programov za kulturo, pri čemer je treba upoštevati velikost kot tudi populacijo, ki jo zajema posamezna skupnost. Mestne občine kot kulturno središče širšega območja se zavežejo k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo, za preostale lokalne skupnosti pa zadostuje, da so javni interes, cilji, prioritete, ukrepi in kazalci na področju kulture zajeti v katerem drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.

Pomanjkljivo je urejeno udejanjanje javnega interesa na področju neposrednih pozivov javnim skladom, javnim agencijam in javnim zavodom, ki se sicer v praksi že izvajajo. S predlagano dopolnitvijo člena se neposredni poziv implementira v sam zakon z namenom ureditve postopka tako na državni kot lokalni ravni in s tem poudari pomen javnega interesa na področju kulture, ki ga izvajajo javni zavodi v okviru svojega poslanstva. Tako se bo javni interes na področju kulture ustrezno in transparentno udejanjal prek postopkov financiranja na podlagi neposrednih pozivov.

Zagotavljanje javnih sredstev javnim skladom in agencijam ni ustrezno urejeno, kar povzroča težave pri izvedbi njihovega financiranja. Neurejeno je tudi začasno financiranje v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če javni sklad ali javna agencija nimata pravočasno sprejetega letnega načrta oziroma programa dela oziroma če proračun države ali lokalne skupnosti ni pravočasno sprejet. Tako kot pri javnih zavodih je tudi pri javnih skladih in javnih agencijah ugotovljeno pomanjkljivo strateško načrtovanje. Za uresničevanje javnega interesa so potrebne dolgoročne usmeritve, ki jih zasleduje posamezni nosilec javnega interesa, med katere spadajo tudi javne agencije in javni skladi.

2. Na področju javnega sektorja oziroma delovanja javnih zavodov so potrebne korenite spremembe, vendar pa se s predlaganim zakonom urejajo le najnujnejše, ki hkrati že dajejo podlago za pripravo sistemskih sprememb.

Javni zavodi morajo imeti za udejanjanje javnega interesa, zaradi katerega so ustanovljeni, veljavne strateške načrte, saj lahko le tako trajno in nemoteno zagotavljajo kulturne dobrine, ki

so v javnem interesu. Javni zavodi naj bi imeli veljaven strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer pa lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Za konsistentnost načrtov je potrebna opredelitev njegove vsebine, za izvedljivost in finančno ustreznost pa je nujno, da javni zavod le-tega usklajuje z ustanoviteljem in financerjem javnega zavoda. ZUJIK ne ureja začasnega financiranja javnih zavodov za tekoče leto, kot tudi ne situacije, ko se med proračunskim letom zaradi gospodarskih gibanj zmanjšajo sredstva proračuna, namenjena za kulturo, kar se mora nujno urediti s hitrimi spremembami.

Člani svetov zavoda so strokovnjaki z različnih področij, vendar se ugotavlja, da nimajo ustreznega znanja, ki je specifično za poslovanje javnih zavodov s področja kulture, zato se pojavlja potreba po specifičnem usposabljanju članov svetov.

3. Podpora javnim kulturnim programom in kulturnim projektom ter zagotavljanje prostorskih pogojev za njihovo izvajanje

Sedanja ureditev na področju javne kulturne infrastrukture ter zagotavljanja prostorskih pogojev ne omogoča uporabe infrastrukture tistim posameznikom, ki delujejo na področju kulturnih dejavnosti neprofitno in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev. Tako lahko npr. atelje uporablja le posameznik, katerega kulturni projekt je že financiran iz javnih sredstev.

V praksi se pojavljajo težave z opredelitvijo stroškov, ki naj bi jih nosil upravljavec oziroma uporabnik javne infrastrukture. To zlasti izhaja iz uporabe različnih terminologij zakonov, ki urejajo infrastrukturo in vzdrževanje (npr. Zakon o graditvi objektov). Velik problem pa povzroča tudi določba, ki ureja upravičenost do nadomestila stroškov, kadar upravljavec oziroma uporabnik javne kulturne infrastrukture odda njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem.

V postopkih javnih pozivov in javnih razpisov je neurejena faza ustavitve postopka iz utemeljenih razlogov (kot je npr. zmanjševanje proračunskih sredstev zaradi finančne situacije, v kateri se je znašla Slovenija). Vsak postopek se mora zaključiti z dokončno odločitvijo, nujna pa je zakonska ureditev obveznosti razpisovalca v takem primeru. Ministrstvo mora namreč upravičencem tovrstno odločitev sporočiti v zakonskem roku in tudi obrazložiti.

Predzadnja novela ZUJIK-C (Uradni list RS, št. 22/10) je v postopkih javnih razpisov uvedla dopolnjevanje formalno nepopolnih vlog. Po uveljavitvi te novele in na podlagi izvajanja javnih razpisov se je pokazalo, da možnost dopolnjevanja vlog podaljšuje proces odpiranja vlog in s tem dolžino celotnega postopka, ni pa prispevala h kvaliteti kulturnih projektov. V fazi dopolnjevanja vlog je zajet čas priprave pozivov na dopolnitev, vročanja pozivov prijaviteljem in dopolnjevanja vključno z dostavo. V postopkih za dopolnjevanje vlog je bilo porabljenih od 19 do 43 dni, kar je odvisno od števila vlog ter vsebinske zahtevnosti razpisa. To pa pomeni, da kulturni izvajalci sredstev ne dobijo pravočasno in se s tem pod vprašaj postavi izvedba marsikaterega kulturnega projekta, predvsem enoletnega. Z namenom pospešitve in odprave administrativnih ovir se predlaga ukinitve možnosti dopolnjevanja vlog po preteku razpisnega roka za oddajo vlog v primeru enoletnih kulturnih projektov. Dopolnjevanje vlog se ohrani v postopkih, ki so namenjeni financiranju večletnih javnih programov oziroma kulturnih projektov.

Določba v zvezi z interventnim financiranjem je premalo specificirana in pogojev za financiranje ne opredeljuje v zadostni meri. Zato je nujno potrebna dopolnitev, ki loči kulturne projekte med tiste, ki bi lahko bili predmet prijave na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava ni mogoča zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju, in tiste za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden. V primeru slednjih mora biti javni interes za tovrstno sofinanciranje posebej utemeljen.

Na področju izvajanja pogodb v javnem interesu so potrebne uskladitve med večletnimi in enoletnimi pogodbami. Z namenom omogočanja kulturnim izvajalcem dolgoročnejshe načrtovanje in s tem izvajanje kvalitetnejše produkcije pa se je pojavila težnja po sklepanju večletnih pogodb za obdobje do petih let, kadar gre za javne kulturne programe oziroma večletne kulturne projekte.

Pristopi se k dopolnitvi zakona, s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede na specifične javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, ter poplačila udeleženi umetniških in strokovnih kadrov, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni. Že v tem trenutku zaradi zastojev pri izvajanju postopkov javnega sofinanciranja, ki so posledica javnofinančnega položaja, namreč prihaja do razmeroma poznega odločanja o upravičenosti, praviloma šele v začetku druge polovice posameznega proračunskega leta, kar povzroča situacije, ki zaidejo na mejo smiselnosti in izvedljivosti. Poleg tega je treba poudariti, da je praksa sofinanciranja za področje kulture na nivoju EU že vpeljala avansiranje sofinancerskega deleža v primerljivih odstotkih. S tem se omogočijo nemoteno delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, pravočasno ter pravično poplačilo posameznikov, ki bi s tem imeli večjo socialno varnost, in nemoteno prevzemanje drugih delovnih priložnosti. Predvidoma bi šlo za predplačila pri prvem izplačilu do višine 50 % vrednosti sofinanciranega deleža. Z uvedbo kontrol na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta bo zagotovljen nadzor nad porabo proračunskih sredstev. V primeru ugotovljenih nepravilnosti pa bo uvedena sankcija vračila sredstev z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Z uvedbo predplačil bi se približali tudi evropski praksi; evropske institucije so namreč že uvedle predplačila za financirane kulturne programe in kulturne projekte (razpisi Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA: Program Kultura).

Predplačila se bodo uvedla kot ena izmed možnosti, ki pa ne ukinja izplačil na podlagi realizacije in predložene obračunske dokumentacije, ki ostaja. S predlagano dopolnitvijo se mora uvesti popoln pregled nad porabo sredstev s strani financerja, tako da se ne bo odstopalo od zagotavljanja transparentnosti porabe proračunskih sredstev.

Izvajalci kulturnih programov ali projektov, ki so uspešno kandidirali s projekti pri institucijah EU, velikokrat ne morejo zagotoviti zagonskih oziroma zadostnih lastnih sredstev za kvalitetno izvedbo programov kot tudi pravočasnega plačila sodelujočih v programu, saj gre praviloma za velike projekte. V praksi se kaže nujna potreba po podpori s strani državnega ali lokalnega proračuna, ki pa ne bi smela temeljiti na dodatnih postopkih oziroma administrativnih obremenitvah, saj so izvajalci prešli fazo javnega razpisa in preverjanja pogojev ter ocenjevanja programa projekta že na ravni institucij EU.

Ureditev financiranja ustanov s področja kulture, ki so ustanovljene za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija, je nesistemska, saj financiranje tovrstnih ustanov ureja le Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije, ki se sprejema za dvoletno obdobje. Zato je potrebna sistemska ureditev znotraj določb ZUJIK. Tu so zajete le ustanove, ki so ustanovljene na podlagi zakona, ki ureja ustanavljanje ustanov.

4. Samozaposlovanje na področju kulture

Spremembe Zakona o dohodnini ter Zakona o davčnem postopku negativno vplivajo predvsem na položaj samozaposlenih v kulturi z nizkimi prihodki. Samozaposleni v kulturi so izjemno ranljiva skupina, katerih nizki prihodki odražajo njihovo težko situacijo, sploh v času sedanje gospodarske krize, ko je padla kupna moč in s tem tudi zanimanje za njihove stvaritve. S spremembami na davčnem področju so ustvarjalci z najnižjimi prihodki, prevzeli največje davčne breme. Spremembe so prinesle tudi razkorak med plačano realizacijo in odmero davka. Vse to pa posledično lahko pomeni okrnitev umetniškega ustvarjanja, izbrise iz razvida samozaposlenih v kulturi ter povečanje števila brezposelnih oseb. Zato je potrebno sprejeti ustrezne spodbude, ki bodo ustvarile boljše pogoje za njihovo delovanje oziroma položaj na sploh.

Iz podatkov samozaposlenih v kulturi¹, ki so prejeli odločbe o odmeri dohodnine za leto 2010, gledano z vidika davčne obveznosti iz naslova dohodnine, je bil ocenjen vpliv sprememb davčne zakonodaje na populaciji 1982 zavezancev (samozaposlenih v kulturi). Z uvedbo prenovljenega sistema ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov bo imel samozaposleni v kulturi nižjo dohodnino pri višini prihodka več kot 14.670 evrov (mesečno 1.220 evrov). Pri tistem, ki ima 2 otroka, bo dohodnina nižja, ko bo dosegel prihodke višje od 30.856 evrov (2.570 evrov mesečno). Medtem, ko bo dohodnina višja pri tistih, katerih prihodki bodo nižji od 14.670 evrov (mesečno 1.220 evrov) oziroma od 30.856 evrov (2.570 evrov mesečno).²

Največji delež samozaposlenih v kulturi je v letu 2010 prejelo dohodke do višine minimalne plače (skoraj 42 %), skupaj več kot 91 % kulturnikov pa je imelo dohodke do višine povprečne plače. Upoštevajoč višji limit prihodkov iz opravljanja dejavnosti, ki je določen kot pogoj za vstop v sistem normiranih odhodkov, in sicer v višini 50.000 evrov in distribucijo kulturnikov po dohodkovnih razredih za leto 2010, le 4 samozaposleni ne bi mogli ugotavljali svoje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

Sedanja ureditev povzroča neenakopravno obravnavo samozaposlenih v kulturi, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost, med tistimi ki so rezidenti Republike Slovenije za davčne namene in tistimi ki niso. Pristojni davčni organi Republike Slovenije lahko pridobivajo podatke o dohodkih posameznika, ki jih je dosegel v tujini le pod pogojem, da je posameznik rezident Republike Slovenije za davčne namene. Tako so lahko nerezidenti v RS kaj hitro v privilegiranem položaju, saj ni mogoče ugotavljati njihovega cenzusa, posledično pa lahko v nekaterih primerih privede do neupravičenega plačevanja prispevkov iz državnega proračuna. Poleg tega nerezidenti RS za davčne namene v državni proračun, iz katerega se pokrivajo sredstva za plačevanje prispevkov za socialno varnost, ne prispevajo svojega deleža, tako kot to prispevajo rezidenti RS za davčne namene. Zato se morajo ustrezno dopolniti pogoji za pridobitev do plačila prispevkov za socialno varnost.

Po sedanji zakonodaji samozaposlenemu pravica preneha takrat, ko se sam odloči za upokožitev in ni vezano na izpolnjevanje pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Navedeno pomanjkljivost je potrebno uskladiti s splošno upokožitveno politiko. Prenehanje pravice do plačila prispevkov se naj bi vezalo na izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne upokožitve, ne da bi s tem omejevali možnost nadaljevanja dejavnosti v okviru statusa samozaposlenega v kulturi. Upokoženemu ustvarjalcu na področju kulture pa se bo, ob izpolnjevanju zakonskih pogojev, še vedno lahko podelila republiška priznavalnina.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje. Pri vstopnem pogoju za pridobitev trajne pravice trenutna ureditev premalo upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano s podelitvijo pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek oziroma z zaposlitvijo v javnem zavodu s področja kulture. Spremembe morajo slediti tudi namenu stimuliranja zaposlenih za prehod na trg delovne sile v obliki samozaposlitve in večje mobilnosti kulturnih delavcev.

¹ Vir: MF

² Primerjava obremenitev z dohodnino na podlagi dohodninske lestvice in olajšave za leto 2011, prikaz izračuna v prilogi (Tabela1, tabela2, tabela 3, tabela 4), Vir:MF

2. Cilji, načela in poglavitne rešitve predloga zakona

2.1 Cilji

Ključni cilj predlaganih sprememb je odprava pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju zakona, ter priprava podlage za nadaljnje korenitejše spremembe, ki bodo vključevale nove rešitve na področju javnega sektorja, nevladnih organizacij, participacije civilne družbe, finančnih spodbud in drugo

2.2 Načela

Načela predlagane novele zakona ne odstopajo od načel temeljnega zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Z nujnimi spremembami izvedbene narave se njihovo uresničevanje operacionalizira v še nekoliko večji meri.

2.3 Poglavitne rešitve

1) Predstavitev predlaganih rešitev:

Določanje javnega interesa za kulturo:

- ohranja se dolžnost poročanja vlade državnemu zboru o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov. Natančneje pa se uredi pristojnost Državnega zbora v zvezi s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlaga vlada skupaj s poročilom. Državni zbor bo moral sprejeti odločitev o tem, ali predlagane dopolnitve nacionalnega programa sprejme ali zavrne;
- sprememba ohranja določbo glede vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo. Lokalne skupnosti se izrecno zavežejo k sprejemu lokalnih kulturnih programov tako, da se mestne občine kot kulturno središče širšega območja zavežejo k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo. Vsebina kulturnega programa drugih občin pa je lahko vključena v drug dokument razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti;
- z namenom uresničevanja javnega interesa za kulturo ter nemotenega in trajnega zagotavljanja kulturnih dobrin, ki so v javnem interesu, se na zakonski ravni kot eden izmed dokumentov, s katerim se udejanja javni interes, določi tudi neposredni poziv za financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij ter uvede podlaga za sprejem podzakonskega akta, ki bo urejal postopek poziva;
- javne agencije in javni skladi se zavežejo k temu, da delujejo na podlagi strateškega načrta, ki ga sprejmejo za pet let. Zakon določa organe pristojne za sprejem strateškega načrta ter njegov obseg.

Na področju javnih zavodov se predlagajo naslednje nujne spremembe:

- javni zavodi se zavežejo k temu, da imajo veljaven strateški načrt za obdobje petih let, ki mora biti predhodno usklajevan z ustanoviteljem in financerjem. Določi se tudi obseg strateškega načrta;
- uredita se začasno financiranje javnih zavodov in uskladitev financiranja z morebitnim zmanjšanjem sredstev proračuna, namenjenih za kulturo, ki so posledica gospodarskih gibanj;
- uvede se obvezno usposabljanje članov sveta javnega zavoda in uredi podlaga za sprejem podzakonskega akta, s katerim se določi vsebina usposabljanja.

Rešitve, vezane na izvajanje podpore javnim kulturnim programom in kulturnim projektom ter zagotavljanje prostorskih pogojev za ustvarjanje:

- uredi se možnost oddaje javne kulturne infrastrukture v uporabo tudi tistim posameznikom, ki

- opravljajo kulturno dejavnost nepridobitno in njihovi kulturni projekti niso financirani iz javnih sredstev;
- pogodba o upravljanju ali uporabi javne kulturne infrastrukture se sklene za določen čas, ki se lahko podaljša z aneksom za enako obdobje, kot je bila sklenjena osnovna pogodba;
 - na novo se opredeli kritje obratovalnih in drugih stroškov, ko se javna kulturna infrastruktura daje v upravljanje ali uporabo kulturnim izvajalcem brezplačno ter povračilo stroškov, če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem;
 - uredi se ustavitev postopka javnega poziva oziroma javnega razpisa iz utemeljenih razlogov, kot je npr. zmanjšanje proračunskih sredstev..Določi se obveznost financerja, da upravičencem tovrstno odločitev sporoči in jo tudi obrazloži;
 - z namenom pospešitve in odprave administrativnih ovir se predlaga ukinitve možnosti dopolnjevanja vlog po preteku razpisnega roka za oddajo vlog, v primeru za enoletne kulturne projekte. Dopolnjevanje vlog se ohrani v postopkih, ki so namenjeni financiranju večletnih javnih kulturnih programov oziroma kulturnih projektov;
 - natančneje se določi poraba interventnih sredstev glede na to ali gre za financiranje kulturnih projektov, ki bi lahko bili predmet prijave na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava ni mogoča zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju, ali za tiste, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden;
 - izvajanje enoletne pogodbe v javnem interesu se uskladi z večletno pogodbo;
 - uzakoni se pravna podlaga za možnost predplačil sofinanciranih javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, kadar je to upravičeno glede specifik javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, s čimer se želi približati tudi evropski praksi, ko so evropske institucije že uvedle predplačila za financiranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov;
 - uvede se pravna podlaga za sklepanje neposredne pogodb s kulturnimi izvajalci, ki so uspešno kandidirali s kulturnimi projekti pri institucijah EU;
 - financiranje javnih skladov in javnih agencij se uskladi s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike ter uredi začasno financiranje v prvem tromesečju tekočega leta;
 - sistemsko se uredi financiranje ustanov s področja kulture, ki so ustanovljene za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija.

Samozaposlovanje na področju kulture

- uvedejo se spodbude za samozaposlene, ki bodo ustvarile boljše pogoje za njihovo delovanje oziroma položaj na sploh. Z nujnimi spremembami se odpravijo posledice novih davčnih obremenitev;
- določi se dodaten pogoj za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, ki se veže na rezidentstvo v Republiki Sloveniji za davčne namene;
- določi se prenehanje pravice po samem zakonu, ko samozaposleni izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Ne gleda na to pa bo posameznik še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel, s čimer se sledi ciljem, ki jih narekujejo ureditve zakonov s področja zaposlovanja;
- pravica do plačila prispevkov za starejše samozaposlene, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, se uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje s poudarkom na pomenu izjemnega kulturnega prispevka. Samozaposlenemu, ki doseže starost najmanj 50 let in zaprosi za pravico do plačila prispevkov pravica iz državnega proračuna, se priznana pravica vse do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, če mu je bila predhodno že priznana pravica v skupnem trajanju 20. let. V to obdobje se všteva tudi čas zaposlitve v javnem

zavodu s področja kulture.

2) Način reševanja:

Vse ugotovljene pomanjkljivosti sedanje ureditve se rešujejo s predlaganim zakonom. Za izvajanje zakona bodo sprejeti naslednji podzakonski akti:

- podzakonski akt, ki bo urejal postopek neposrednega poziva za financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij,
- podzakonski akt o ureditvi usposabljanju članov sveta javnih zavodov,
- sprememba Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/19).

Javni zavodi, javni skladi in javne agencije s področja kulture, ki nimajo veljavnih strateških načrtov, ter lokalne skupnosti, ki nimajo lokalnih kulturnih programov, bodo za izvedbo zakona morale te sprejeti v roku, določenem v prehodnih določbah predlaganega zakona.

3) Normativna usklajenost predloga zakona:

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja slovenske pravne ureditve s pravnim redom EU in ni z njim v nasprotju.

4) Usklajenost predloga predpisa:

S samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj), s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so podali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti).

5) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo in e-demokraciji

(čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče posredovati stališča, predloge, mnenja in pripombe, datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja, seznam subjektov, ki so sodelovali, bistvena stališča, predlogi, mnenja in pripombe javnosti, bistvena stališča, predlogi, mnenja in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani in zakaj.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predlagane rešitve ne bodo imele posledic za državni proračun. Zakon prav tako nima posledic na druga javnofinančna sredstva.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti novih sredstev v državnem proračunu.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu evropske unije

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja slovenske pravne ureditve s pravnim redom EU in ni z njim v nasprotju.

6. Druge posledice, ki jih bo imel sprejem zakona

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Novela zakona ne bo imela posledic na področju poslovanja javne uprave in pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Novela zakona ne uvaja novih upravnih postopkov in ne bo imela drugih negativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov. Bo pa s poenostavitvijo postopkov dodeljevanja javnih sredstev vplivala na ekonomičnost in hitrost postopkov oziroma reševanja zadev.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Novela zakona ne prinaša neposrednih posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Novela zakona ne prinaša neposrednih posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Novela zakona ne prinaša neposrednih posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne uvaja novih dokumentov razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeta novela zakona bo predstavljena na spletnih straneh Ministrstva za kulturo, ki bo tudi spremljalo njeno izvajanje.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07- uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11) se za tretjo alinejo drugega odstavka, 9. člena doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»– neposrednih pozivov za financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij,«.

Dosedanja četrta in peta alineja postaneta peta in šesta alineja.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Postopek neposrednega poziva iz tretje alineje prejšnjega odstavka določi minister oziroma pristojni organ lokalne skupnosti s podzakonskim aktom.«.

2. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Vlada vsako leto najpozneje junija predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov in predlogi sprememb in dopolnitev. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli, posebej pa obravnava predloge sprememb in dopolnitev, ki jih sprejme ali zavrne.«

3. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(lokalni program za kulturo)

Če lokalna skupnost ne določi drugačne vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo, se zanj smiselno uporabljajo določbe tega zakona v zvezi z nacionalnim programom za kulturo.

Vsaka lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer program lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, izjemoma ni potrebno sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.«.

4. člen

Spremeni se drugi odstavek 22. člena, ki se glasi:

»Nosilci javnega interesa delujejo na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, strateškega načrta, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo.«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Javna agencija in javni sklad mora imeti strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt mora obsegati programske usmeritve, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter kadrovskega načrta. Strateški načrt mora biti predhodno usklajevan z ustanoviteljem. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije oziroma javnega sklada, h kateremu poda soglasje svet javne agencije oziroma nadzorni svet javnega sklada. Za spremembe in dopolnitve strateškega načrta se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo sprejemanje. Če direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.«.

5. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom in javnim agencijam v skladu s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike.

V kolikor letni načrt oziroma program dela javne agencije ali javnega sklada na področju kulture ni sprejet v zakonsko določenem roku, ministrstvo, pristojno za kulturo, za obdobje treh mesecev oziroma največ do 31. 3. tekočega leta sklene pogodbo o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja in stroške dela zaposlenih na ravni povprečja stroškov iz istega obdobja preteklega leta. Višina sredstev programskih stroškov pa se določi v višini 80 odstotkov sredstev povprečne dvanajstine vrednosti programskih stroškov preteklega leta. Če do 31. 3. tekočega leta še ni sprejet proračun, se lahko začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve.«

6. člen

V 31. členu se dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»Če o financiranju programa za tekoče leto ni odločeno v zakonsko določenem roku, se lahko za obdobje od 1. 1. do 31. 3. tekočega leta izda odločba o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja in stroške dela zaposlenih na ravni povprečja stroškov iz istega obdobja preteklega leta. Višina sredstev programskih stroškov pa se določi v višini 80 odstotkov povprečne dvanajstine vrednosti programskih stroškov preteklega leta. Če še ni sprejet proračun, se lahko začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve.

Če ob določitvi višine sredstev za financiranje javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe proračun za tekoče leto še ni bil sprejet oziroma se med proračunskim letom sredstva proračuna, namenjena za kulturo, zaradi gospodarskih gibanj zmanjšajo, lahko ustanovitelj oziroma soustanovitelj odloči o znižanju sredstev za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, za tekoče proračunsko leto.«

7. člen

V tretjemu odstavku 35. člena se za piko doda novo besedilo, ki se glasi:

»Javni zavod mora imeti strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt javnega zavoda mora obsegati programske usmeritve, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter kadrovske načrt. Strateški načrt mora biti predhodno usklajevan z ustanoviteljem in financerjem javnega zavoda. Za njegove spremembe in dopolnitve se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo sprejemanje. Če direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.«

8. člen

Doda se nov tretji odstavek 42. člena, ki se glasi:

»Član sveta se mora vsako leto udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi s pravilnikom minister, pristojen za kulturo. Stroške usposabljanj krije ministrstvo, pristojno za kulturo. Prvega usposabljanja se mora udeležiti najkasneje v roku šestih mesecev od nastopa mandata. Člana sveta, ki se programa usposabljanja ne udeleži v skladu s tem členom, se razreši oziroma odpokliče.«

Dosedanji tretji odstavek postane četrti.

9. člen

V 74. členu se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»Ne glede na prvi odstavek se lahko z namenom zagotavljanja delovnih pogojev, odda javna kulturna infrastruktura v uporabo tudi posameznikom, ki opravljajo kulturno dejavnost iz 4. člena tega zakona nepridobitno in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev.

Pogodba o upravljanju ali o uporabi se sklene za določen čas in se lahko podaljša z aneksom za enako obdobje kot je bila sklenjena osnovna pogodba.«.

10. člen

75. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Javna kulturna infrastruktura se daje v upravljanje ali v uporabo kulturnim izvajalcem brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega vzdrževanja, kritja obratovalnih stroškov in drugih stroškov, za katere se stranki dogovorita s pogodbo.

Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali.«.

11. člen

Za 82. členom se doda nov 82. a člena, ki se glasi:

»82. a člen
(spodbude za samozaposlitve)

Za samozaposlene se glede obdavčitve prihodkov iz dejavnosti uporabljajo predpisi, ki urejajo obdavčitev samozaposlenih oseb, ki samostojno opravljajo specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti.

Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu, ki priglasil ugotavljanje davčne osnove prihodkov iz dejavnosti z upoštevanjem normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, poleg normiranih stroškov prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 odstotkov prihodkov letno do višine zneska povprečne plače v letu, za katero se odmerja dohodnina.

Samozaposlenim, ki vzdržujejo družinske člane, se prizna posebna davčna olajšava za vzdrževane družinske člane, kot velja za rezidente v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, ne glede na način priglasitve ugotavljanja davčne osnove ter višino prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.«.

12. člen

V prvem odstavku 83. člena se za besedilom »Samozaposleni v kulturi« doda naslednje besedilo, ki se glasi:

», ki so rezidenti Republike Slovenije za davčne namene,«.

V drugem odstavku se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Ne glede na prejšnji stavek pravica iz prvega odstavka samozaposlenemu preneha po samem zakonu, naslednji dan, ko izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki je dosegel starost najmanj 50 let in zaprosi za pravico do plačila prispevkov, ter:

- izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena in
- mu je bila priznana pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna v skupnem trajanju

20 let, pri čemer se v to obdobje se vštevata tudi čas zaposlitve v javnih zavodih s področja kulture, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje vse do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine.«.

13. člen

V peti alineji drugega odstavka 93. člena se v oklepaju za številko 74. doda »in drugi odstavek 73. člena« in pika nadomesti z vejico.

14. člen

Za prvim stavkom prvega odstavka 95. člena se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Večletna pogodba se lahko sklene za obdobje do petih let.«.

Sedanji drugi stavek postane tretji.

15. člen

V naslovu 97. člena se črta beseda »večletnih«.

V besedilu člena se besedilo »v letu podpisana« nadomesti »ob podpisu«, ter črta beseda »večletna«.

16. člen

V prvem odstavku 98. člena se črtata besedi: »v letih«.

17. člen

Spremeni se četrta alineja 99. člena, tako da se glasi:

»obseg, način in dinamika izplačil zagotavljanja sredstev države,«

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Način in dinamika izplačil sta odvisna od specifičnosti načina izvajanja posameznega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta in morata zagotavljata njegovo kontinuirano pripravo in izvedbo. Kadar je zaradi specifičnosti izvajanja javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta potrebno, se lahko dogovori o izplačilu predujma, ki se izplača ob prvem izplačilu in lahko znaša največ do 50 odstotkov vrednosti celotne obveznosti sofinancerja. Če se ugotovi nenamenska poraba predujma, ga mora izvajalec vrniti z zakonitimi zamudnimi obrestmi od izplačila dalje. Transparentnost porabe proračunskih sredstev preverjata država oziroma lokalna skupnost na podlagi letnega poročila izvedenega javnega kulturnega programa oziroma končnega poročila o izvedbi kulturnega projekta, kot tudi z drugimi instrumenti nadzora, določenimi s tem ali drugim zakonom.«.

18. člen

V prvem odstavku 102. člena se v drugi alineji pika nadomesti z vejico in doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- neposredni poziv.«.

Spremeni se drugi odstavek 102. člena tako, da se glasi:

»Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko minister izjemoma izda sklep o financiranju kulturnega projekta iz interventnih sredstev ministrstva brez javnega poziva oziroma javnega razpisa. V tem primeru se lahko sofinancirajo tisti kulturni projekti, ki bi izpolnjevali pogoje za prijavo na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava ni mogoča zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju. Kulturne projekte, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden, lahko minister iz interventnih sredstev podpre le, kadar so utemeljeni z javnim interesom na področju kulture, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.«.

19. člen

Za 102a. členom dodata nova 102b. in 102c. člen, ki se glasi:

»102b. člen

(neposredna pogodba)

Javnim zavodom in drugim kulturnim izvajalcem se lahko, ne glede na druge določbe tega zakona, ki urejajo financiranje oziroma sklepanje pogodb v javnem interesu, javna sredstva dodelijo na podlagi neposredne pogodbe, če je predmet sofinanciranja kulturni projekt ali kulturni program, ki je sofinanciran iz proračuna EU, ki je bil izbran na javnem razpisu, ki ga je izvedla institucija zunaj Republike Slovenije.

102c. člen

(financiranje ustanov)

Z ustanovo s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija, se na podlagi sprejetega programa dela sklene neposredno pogodbo o financiranju oziroma sofinanciranju delovanja in programa dela ustanove.«.

20. člen

104. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Minister lahko do izdaje odločb iz 113. ali 120. člena tega zakona ustavi postopek javnega poziva ali javnega razpisa. Minister sprejme sklep o ustavitvi postopka, ki mora biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev mora biti utemeljena in jo je treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga, prispela na javni poziv ali javni razpis, se na zahtevo stranke vrne.«.

21. člen

V petem odstavku 117. člena se za besedo »pravočasna« naredi vejica in doda besedilo, ki se glasi: »ali je nepopolna,«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Če je vloga za večletno financiranje formalno nepopolna, se stranko pozove, da jo dopolni. Stranka mora vlogo dopolniti v petih dneh. Če je ne dopolni v zahtevanem roku, minister vlogo zavrže s sklepom.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

22. člen

Minister oziroma pristojni organ lokalne skupnosti sprejme podzakonski akt iz 1. člena tega zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

23. člen

Postopki financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij se dokončajo po dosedanjih predpisih.

24. člen

Lokalna skupnost, ki ob uveljavitvi tega zakona nima svojega lokalnega programa za kulturo, ga mora sprejeti najpozneje v osmih mesecih od uveljavitve tega zakona.

25. člen

Javni zavod, javni skladi in javne agencije, ki ob uveljavitvi tega zakona nimajo veljavnega strateškega načrta, ga morajo sprejeti najpozneje v dvanajstih mesecih od uveljavitve tega zakona.

26. člen

Član sveta, ki ima ob uveljavitvi tega zakona veljaven mandat, se mora udeležiti programa usposabljanja najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve pravilnika iz 7. člena tega zakona, sicer se ga razreši.

27. člen

Samozaposleni, ki ni rezident Republike Slovenije za davčne namene, obdrži pravico do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, do izteka pravice, ki mu je bila dodeljena. Samozaposleni mora ministrstvu, pristojnemu za kulturo, predložiti podatke o prihodkih najkasneje do 31. 3. v tekočem letu, za prihodke dosežene v preteklem letu, oziroma podati izjavo, da ni imel prihodke. Če se na podlagi prejetih podatkov ugotovi preseganje dohodkovnega cenusa, samozaposleni te pravice v tekočem letu ne more uveljavljati.

Samozaposleni, ki je ob uveljavitvi tega zakona imel pravico do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna in je ob uveljavitvi tega zakona že izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne upokojitve, mu le-te preneha naslednji dan po uveljavitvi tega zakona.

Postopki o vpisu v razvid samozaposlenih v kulturi in dodelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnega zakona se končajo po tem zakonu.

Spodbude za samozaposlovanje, določene s tem zakonom, se upoštevajo pri izračunu davka za leto 2013.

28. člen

Postopki javnih razpisov in javnih pozivov se dokončajo po dosedanjih predpisih.

29. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Z dopolnitvijo 9. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) se dokumentom, s katerimi nosilci oblasti določajo javni interes za kulturo, doda neposredni poziv za financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij, ter uvede pravna podlaga za sprejem podzakonskega akta, s katerim minister ali pristojni organ lokalne skupnosti uredi postopek neposrednega poziva. Neposredni pozivi javnim zavodom, javnim agencijam in javnim skladom se na ravni države dejansko že izvajajo. S predlagano dopolnitvijo člena se neposredni poziv implementira v sam zakon z namenom ureditve postopka tako na državni kot lokalnih ravneh in s tem poudari pomen javnega interesa na področju kulture, ki ga izvajajo javni zavodi v okviru svojega poslanstva. Tako se bo javni interes na področju kulture ustrezno in transparentno udeleževal preko postopkov financiranja na podlagi neposrednih pozivov.

K 2. členu:

Ohranja se dolžnost vlade o poročanju državnemu zboru v zvezi z izvajanjem nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu, z oceno rezultatov. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli. Natančneje se uredi pristojnost državnega zbora v zvezi s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlaga vlada skupaj s poročilom. Državni zbor bo moral sprejeti odločitev o tem ali predlagane dopolnitve nacionalnega programa sprejme ali zavrne. S predlagano spremembo se ustrezno uredijo pristojnosti ter dolžnosti akterjev pri poročanju in ocenjevanju nacionalnega programa za kulturo ter način njegovega dopolnjevanja, ki sedaj ni urejen.

K 3. členu:

Sprememba ohranja določbo glede vsebine in postopka sprejema lokalnega programa za kulturo.

Lokalni program za kulturo je dokument, s katerim se določa javni interes za kulturo na lokalni ravni, zato je nujno, da ga sprejme vsaka lokalna skupnost. Ker nekatere občine, med njimi tudi mestne občine, nimajo sprejetih lokalnih programov za kulturo, se jih k temu z zakonom izrecno zaveže, s tem da se pri oblikovanju dokumenta upoštevata velikost kot tudi populacija, ki jo zajema posamezna občina. Mestne občine so kulturno središče širšega območja, zato se jih zaveže k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo. Lokalni program za kulturo drugih lokalnih skupnosti pa je lahko vključen v drug dokument razvojnega načrtovanja na ravni lokalne skupnosti.

K 4. členu:

S predlagano dopolnitvijo 22. člena ZUJIK se določi, da javni skladi in javne agencije delujejo tudi na podlagi strateškega načrta, ki ga morajo sprejeti za obdobje petih let. Opredeli se vsebina strateškega načrta, ki naj bi obsegal programske in organizacijske usmeritve, opredelitev investicij, investicijskega vzdrževanja ter kadrovskega načrta. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije ali javnega sklada, h kateremu mora dati soglasje svet javne agencije ali nadzorni svet javnega sklada in mora biti predhodno usklajen z ustanoviteljem. Če direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.

Uredi se tudi postopek sprejemanja sprememb in dopolnitev strateškega načrta, za katerega se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo sprejemanje.

K 5. členu

Zagotavljanje javnih sredstev javnim skladom in javnim agencijam urejajo predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike. Zato se določba sklicuje na predpise, ki urejajo financiranje skladov in agencij. Hkrati se ureja način začasnega financiranja v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če javni sklad ali javna agencija nima pravočasno sprejetega letnega načrta oziroma programa dela. Kadar proračun države ali lokalne skupnosti ni pravočasno sprejet, se to obdobje lahko podaljša do uveljavitve proračuna za tekoče leto.

K 6. členu:

Z dopolnitvijo 31. člena ZUJIK-a se ureja začasno financiranje javnih zavodov v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če niso dani pogoji za izdajo odločbe o financiranju programa za celotno tekoče leto. Obdobje začasnega financiranja se lahko podaljša, če proračun države ali lokalne skupnosti za tekoče leto ni pravočasno sprejet, do njegove uveljavitve.

Ureja se tudi določanje višine sredstev v primeru, ko ob določitvi višine javnih sredstev za financiranje programa javnega zavoda proračun ustanovitelja še ni sprejet, kot tudi v primeru, ko se med proračunskim letom sredstva proračuna, namenjena za kulturo, zaradi gospodarskih gibanj, zmanjšajo.

K 7. členu

S predlagano dopolnitvijo 35. člena ZUJIK se javne zavode izrecno zaveže k temu, da mora imeti strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer pa lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Opredeli se vsebina strateškega načrta, ki naj bi obsegal programske usmeritve in organizacijske usmeritve, opredelitev investicij, investicijskega vzdrževanja ter kadrovskega načrta. Le tako se lahko dosledno izvaja kakovostni in stroškovno učinkovit kulturni program, zagotavljajo pogoji za kulturno ustvarjalnost ter dostopnost do kulturnih dobrin. Strateški načrt mora biti usklajen z ustanoviteljem javnega zavoda. Ohranjata se soglasje sveta zavoda in pristojnost strokovnega sveta o ugotavljanju ustreznosti strateškega načrta glede namena, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen, kot je opredeljen v 40. členu veljavnega ZUJIK-a. Uveljavi se sankcija, če direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.

Za postopek sprejemanja sprememb in dopolnitev strateškega načrta se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo sprejemanje.

K 8. členu

Člane svetov javnih zavodov se zaveže k usposabljanju, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi s pravilnikom minister, pristojen za kulturo. Stroške usposabljanj krije ministrstvo, pristojno za kulturo. Če se član sveta ne udeleži usposabljanj, je to razlog za njegovo razrešitev. Z uvedbo usposabljanj se želi zagotoviti izpopolnjevanje oseb, od katerih se zahteva strokovno opravljanje nalog, določenih z zakonom. S spremembo se želi doseči temelje za nadaljnje korenitejšo spremembe notranje strukturiranosti javnih zavodov.

K 9. členu:

S spremembo se uvede možnost zagotavljanja delovnih pogojev tistim posameznikom, ki se neprofitno ukvarjajo s kulturnimi dejavnostmi in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev. Sedanja ureditev je neustrezna v primerih oddaje ateljejev posameznim umetnikom. Prvi odstavek sedaj veljavnega člena sicer govori o posameznikih, vendar le o tistih, ki za svoje projekte in programe prejemajo proračunska sredstva, to pa je diskriminatorno do tistih ustvarjalcev, ki ne zapošajo in ne prejemajo teh sredstev, je pa njihovo delovanje v javnem interesu.

K 10. členu

V praksi se pojavljajo težave z opredelitvijo stroškov, ki naj bi jih nosil upravljavec oziroma uporabnik javne infrastrukture. To zlasti izhaja iz uporabe različnih terminologij zakonov, ki urejajo infrastrukturo in vzdrževanje (npr. Zakon o graditvi objektov). Zato se ustrezno spremeni določba, ki ureja obveznosti upravljavca oziroma uporabnika.

Izrecno se določi, da upravljavec ali uporabnik lahko odda javno kulturno infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javni agenciji ali javnemu skladu s področja kulture ter drugim kulturnim izvajalcem.

Ustrezneje se opredeli upravičenost do nadomestila stroškov, kadar upravljavec oziroma uporabnik odda njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov. V tem primeru je upravljavec oziroma uporabnik upravičen zahtevati le nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki mu sicer ne bi nastali.

K 11. členu

Spremembe Zakona o dohodnini ter Zakona o davčnem postopku negativno vplivajo predvsem na položaj samozaposlenih v kulturi z nizkimi prihodki. Gre za izjemno ranljivo skupino, katerih prihodki odražajo njihovo težko situacijo, sploh v času sedanje gospodarske krize, ko je padla kupna moč in s tem tudi zanimanje za njihove stvaritve. Z uvedbo cedularnega načina obdavčitve na podlagi ugotavljanja davčne osnove prihodkov iz dejavnosti z upoštevanjem normiranih odhodkov, je najbolj ranljiva populacija, to so ustvarjalci z najnižjimi prihodki, prevzela največje davčno breme. Spremembe so prinesle tudi razkorak med plačano realizacijo in odmero davka. Tako se davki obračunavajo na podlagi fakturirane in ne plačane realizacije, kar v času plačne nediscipline naročnikov otežuje že samo preživetje samozaposlenih, kot tudi plačevanje davkov. Vse to pa posledično lahko pomeni okrnitev umetniškega ustvarjanja, izbrise iz razvida samozaposlenih v kulturi ter povečanje števila brezposelnih oseb.

Z namenom spodbujanja samozaposlovanja v kulturi ter izboljšanja položaja samozaposlenih na področju kulture ter ustvarjanja pogojev za njihovo delovanje, ministrstvo pristojno za kulturo predlaga rešitev, ki bi naredila status privlačnejši ter nekoliko omilila navedeno situacijo. Zato se predlagajo spodbude za samozaposlene. Predlog je pripravljen na podlagi primerjave izračunov davčnih bremen pred in po spremembi davčne zakonodaje (vir: Ministrstvo za finance), iz katerih izhaja poslabšanje položaja zlasti tistih, katerih prihodki iz dejavnosti ne presegaajo cca. 15.000,00 EUR.

K 12. členu

Uvaja se nov pogoj za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna. Samozaposleni v kulturi mora za pridobitev te pravice izpolnjevati pogoj rezidentstva v RS za davčne namene s ciljem enakopravnega in pravičnega obravnavanja vseh samozaposlenih na področju kulture. Celotne prihodke posameznega samozaposlenega lahko preverjamo le v primeru, rezidentov Republike Slovenije za davčne namene.

Pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna preneha po samem zakonu, ko samozaposleni izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne upokojitve. Posameznik bo, ne glede na

izpolnjevanje pogojev za upokojitev, še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel, s čemer se sledi ciljem, ki jih narekujejo drugi zakoni s področja zaposlovanja.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje. Pogoji za pridobitev pravice za daljše obdobje brez preverjanja sledi načelom zakona, da je pravica namenjena tistim, katerih delo pomeni izjemen kulturni prispevek, ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovskih potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če je delo samozaposlenega pomenilo prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic. Zato se pri vstopnem pogoju upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano s podelitvijo pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek. Z namenom stimuliranja zaposlenih za prehod na trg delovne sile v obliki samozaposlitve in večje mobilnosti kulturnih delavcev se v obdobje 20 let všteva tudi čas, ko je bil posameznik zaposlen v javnem zavodu s področja kulture.

K 13. členu:

Gre za redakcijski popravek.

K 14. členu

Določi se obdobje trajanja večletne pogodbe v javnem interesu tako, da se lahko sklene za obdobje do petih let, kar omogoča kulturnim izvajalcem dolgoročnejše načrtovanje in s tem izvajanje kvalitetnejše produkcije.

K 15. členu:

S spremembo se izenačujejo pogoji izvajanja pogodbenih obveznosti enoletnih pogodb z večletnimi. Sprememba 97. člena sledi gospodarskim in finančnim razmeram, ko se sredstva proračuna ne manjšajo le z novim proračunskim letom, temveč že rebalansi proračuna za tekoče leto drastično posegajo na sredstva zagotovljena za posamezno področje. Zato mora biti dana možnost sprememb pogodb v javnem interesu ne le v primeru večletnih, temveč tudi letnih pogodb.

K 16. členu:

Sprememba 98. člen izhaja iz istega temelja, kot sprememba 97. člena ZUJIK ter izenačuje enoletne pogodbe z večletnimi.

K 17. členu

Pristopi se k dopolnitvi zakona, s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede specifik javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, ter poplačila umetniških in strokovnih kadrov vključenih v projekte in programe, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni. Že v tem trenutku zaradi zastojev pri izvajanju postopkov javnega sofinanciranja, ki so posledica javnofinančnega položaja, namreč prihaja do razmeroma poznega odločanja o upravičenosti, praviloma šele v začetku druge polovice posameznega proračunskega leta, kar povzroča situacije, ki so na meji smiselnosti in izvedljivosti. Poleg tega je potrebno poudariti, da je praksa sofinanciranja za področje kulture na nivoju EU že vpeljala avansiranje sofinancerskega deleža v primerljivih odstotkih. S tem se omogoči nemoteno delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, pravočasno ter pravično poplačila posameznikov, ki bi s tem imeli večjo socialno varnost in nemotenega prevzemanja drugih delovnih priložnosti. Predvidoma bi šlo za predplačila pri prvem izplačilu do višine 50% vrednosti sofinanciranega deleža. Z uvedbo kontrol na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta bo zagotovljen nadzor nad porabo proračunskih sredstev. V primeru ugotovljenih nepravilnosti, pa bo uvedena sankcija vračila sredstev z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Z uvedbo predplačil bi se približali tudi evropski praksi, kjer so evropske institucije že uvedle

predplačila za financirane kulturnih programov in projektov (npr: razpisi Izvajalske agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA: Program Kultura.) .

Predplačila se uvedejo kot ena izmed možnosti, ki pa ne ukinja izplačil na podlagi realizacije in predložene obračunske dokumentacije, ki ostaja. Z uvedbo predplačil se ne odstopa od zagotavljanja transparentnosti porabe proračunskih sredstev, saj se uvaja kontrola na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta. S tem ima financer popoln pregled nad porabo sredstev. V primeru, da se ugotovijo nepravilnosti, se na podlagi pogodbenih določil za izplačana sredstva, ki niso bila namensko porabljena, zahteva vračilo.

K 18. členu

102. člen se dopolnjuje z uvedbo zakonske podlage za neposredni poziv javnim zavodom, kot tudi usklajuje z že uzakonjenim neposrednim pozivom iz 103. člena ZUJIK.

Specificira se določba v zvezi z interventnim financiranjem. Predmet financiranja je lahko le kulturni program. Pogoji za financiranje pa se zaostrejejo na dva načina. In sicer kadar se kulturni program, ki bi lahko bili predmet prijave na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava ni mogoča zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju, mora projekt oziroma program izpolnjevati razpisne pogoje. Kulturni projekt, za katerega vsebinsko ustrezen razpis ni predviden, lahko minister iz interventnih sredstev podpre le, kadar so utemeljeni z javnim interesom na področju kulture, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.

K 19. členu:

Novi 102b. člen predvideva sklenitev neposredne pogodbe o sofinanciranju kulturnih programov ali projektov z izvajalci, ki so uspešno kandidirali s projekti pri institucijah EU, brez potrebnega novega javnega razpisa, saj so že na ravni EU šli preko faze javnega razpisa in preverjanja pogojev ter ocenjevanja programa projekta.

Z novim 102c. členom se sistemsko uredi financiranje ustanov s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija. Neposredno pogodbo sicer ureja že zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012. Ker pa je to zakon na letni oziroma dvoletni ravni, je ta ureditev za delovanje ustanov nesigurna in nesistemska, zato se to uredi v sistemski zakonodaji za področje kulture. Ta ureditev velja za ustanove, ustanovljene na podlagi zakona, ki urejajo ustanove.

K 20. členu:

Predlagana dopolnitev 104. člena ZUJIK omogoča zakonsko podlago za ustavitve javnih pozivov oziroma razpisov do izdaje odločb iz (do vročitve odločb izdanih na podlagi) 113. ali 120. člena zakona iz utemeljenih razlogov, kot je npr. zmanjševanje proračunskih sredstev zaradi finančne situacije v kateri se je znašla Slovenija. Sklep o ustavitvi postopka bo moral biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev, ki bo morala biti utemeljena in jo bo treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga na javni poziv ali javni razpis se na zahtevo stranke vrne.

K 21. členu:

Predzadnja novela ZUJIK-C (Uradni list RS, št. 22/10) je v postopkih javnih razpisov uvedla dopolnjevanje formalno nepopolnih vlog. Po uveljavitvi te novele in na podlagi izvajanja javnih razpisov se je pokazalo, da možnost dopolnjevanja vlog podaljšuje proces odpiranja vlog in s tem trajanje celega postopka. V fazi dopolnjevanja vlog je zajet čas priprave pozivov na dopolnitev, čas vročanja pozivov prijaviteljem in čas dopolnjevanja vključno z dostavo.

Na podlagi postopkov je bilo ugotovljeno, da je bil čas porabljen za dopolnjevanje vlog od 19 do 43 dni, kar je odvisno od števila vlog ter vsebinske zahtevnosti razpisa. To pa pomeni, da kulturni izvajalci sredstev ne dobijo pravočasno in se s tem pod vprašaj postavi izvedba marsikaterega

kulturnega projekta, predvsem enoletnega. Z namenom pospešitve in odprave administrativnih ovir se predlaga ukinitve možnosti dopolnjevanja vlog po preteku razpisnega roka za oddajo vlog, kadar gre za enoletne kulturne projekte. Dopolnjevanje vlog se ohrani v postopkih, ki so namenjeni financiranju večletnih javnih kulturnih programov oziroma kulturnih projektov.

K 22. členu

Določba zavezuje ministra, pristojnega za kulturo ter pristojni organ lokalne skupnosti, da sprejme podzakonski, akt s katerim se uredi postopek neposrednega poziva, v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 23. členu

Prehodna določba ureja končanje postopkov javnih razpisov in javnih pozivov, ki so ob uveljavitvi zakona že v teku.

K 24. členu

Določi se rok, v katerem mora lokalna skupnost sprejeti lokalni program za kulturo.

K 25. členu

Določi se rok, za sprejem strateških načrtov javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij.

K 26. členu

Določi se rok, v katerem se mora član sveta udeležiti programa usposabljanja ter posledice neizpolnitve te dolžnosti.

K 27. členu

S prehodnimi določbami se urejajo že pridobljene pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, prenehanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna za tiste, ki so je ob uveljavitvi tega zakona že izpolnili pogoje za starostno upokojitev, dokončanje že začelih postopkov o vpisu v razvid samozaposlenih in dodelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, ter začetek uporabe določb, ki urejajo davčne olajšave pri izračunu davka za leto 2013.

K 28. členu

Z določbo se uredi dokončanje javnih pozivov in javnih razpisov, ki so ob uveljavitvi tega zakona že v teku.

K 29. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

(prepis določb veljavnega zakona, ki se s predlogom spreminjajo)

9. člen (dokumenti, ki določajo javni interes za kulturo)

Javni interes za kulturo se določa z zakoni ter z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo.

Javni interes iz prejšnjega odstavka se udejanja predvsem na podlagi

- letnih izvedbenih načrtov nosilcev javnega interesa iz 22. člena tega zakona,
- javnih razpisov in javnih pozivov za financiranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov,
- aktov o ustanovitvi javnih zavodov, njihovih strateških načrtov in letnih programov dela,
- javnih razpisov za oddajo javne kulturne infrastrukture,
- upravnih odločb.

13. člen (poročanje)

Vlada vsako leto najkasneje junija predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov in predlogi sprememb in dopolnitev. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli.

14. člen (smiselna uporaba)

Če lokalna skupnost ne določi drugačne vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo, se zanj smiselno uporabljajo določbe tega zakona v zvezi z nacionalnim programom za kulturo.

22. člen (nosilec javnega interesa)

Javni interes iz 8. člena tega zakona uresničujejo država in lokalne skupnosti samostojno ali pa ustanovijo za izvajanje posamičnih nalog javne sklade ali javne agencije.

Nosilci javnega interesa delujejo na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo.

23. člen (financiranje javnih skladov oziroma javnih agencij)

Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom ali javnim agencijam na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega sklada oziroma javne agencije določi ustanovitelj v skladu s potrjenim programom dela in letnim izvedbenim načrtom.

31. člen (financiranje javnih zavodov)

Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo njihovi ustanovitelji oziroma soustanovitelji. Sredstva za financiranje javnih zavodov, ki jih lahko za uresničevanje svojih potreb na področju kulture ustanovita italijanska in madžarska narodna skupnost, zagotavlja italijanski in madžarski narodni skupnosti država, v okviru sredstev za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost. Poleg tega se javni zavodi financirajo tudi iz nejavnih virov, ki jih izvajalci pridobivajo z opravljanjem javne službe in z opravljanjem drugih dejavnosti. Pri tem opravljanje drugih dejavnosti ne sme ogroziti izvajanja javne službe.

Če je več občin ustanovilo javni zavod in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev.

Javna sredstva iz tega člena se zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega zavoda določi ustanovitelj, upošteva osnove za izračun iz 27. člena tega zakona na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela.

Javni zavod dobi javna sredstva v skupnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda samostojno odloča.

35. člen (naloge direktorja)

Naloge direktorja so:

- organizira delo javnega zavoda,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema kadrovske načrte,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda,
- pripravi letno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,
- in druge naloge, določene z ustanovitvenim aktom.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alineje prejšnjega odstavka daje soglasje svet javnega zavoda.

Strateški načrt iz prvega odstavka tega člena je dokument srednjeročnega razvojnega načrtovanja, ki upošteva cilje in prioritete nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, program dela pa je njegov letni izvedbeni načrt, katerega sestavni del je finančni načrt.

42. člen (svet)

Javni zavod ima svet, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev imenuje ustanovitelj, in predstavniki delavcev

zavoda, ki imajo najmanj enega člana in največ do ene tretjine članov v svetu zavoda.

Svet ima naslednje naloge:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnem načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- odloča o pritožbah delavcev, ki se nanašajo na pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz delovnega razmerja,
- opravlja druge naloge v skladu z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda se podrobneje določi sestavo in način delovanja sveta.

74. člen **(oddajanje v najem drugim kulturnim izvajalcem)**

Ministrstvo, pristojno za kulturo, oziroma pristojni organ lokalne skupnosti da javno kulturno infrastrukturo v upravljanje oziroma uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom, ki izvajajo javne kulturne programe ali kulturne projekte na podlagi javnega razpisa s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko odda javna kulturna infrastruktura v upravljanje oziroma uporabo organizaciji, ki deluje v javnem interesu (80. člen tega zakona), brez javnega razpisa.

nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

75. člen **(obveznosti upravljavcev oziroma uporabnikov** **javne kulturne infrastrukture)**

Javno kulturno infrastrukturo se daje v upravljanje ali v uporabo izvajalcem kulturnih dejavnosti brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega tekočega vzdrževanja.

Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

83. člen **(pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna)**

Samozaposleni v kulturi lahko zaprosijo za pridobitev pravice do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno zdravstveno zavarovanje ter za starševsko varstvo in za zaposlovanje od najnižje pokojninske osnove za socialno in zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna v primerih, ko njihovo delo pomeni izjemen kulturni prispevek v zadnjih treh letih ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovskega potreb v kulturi posebej

podpirati (deficitarni poklic), če delo samozaposlenega v zadnjih treh letih pomeni prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic.

Pravica iz prejšnjega odstavka se podeljuje za tri leta z možnostjo ponovnih podeljevanj.

Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki zaprosi za pravico do plačila prispevkov in je dosegel starost najmanj 50 let ter mu do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitev manjka največ šest let, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitev, če se ob izpolnitvi le-teh upokoji. Če se samozaposleni ne upokoji ob izpolnitvi minimalnih pogojev za upokojitev, se mu pravica do plačila prispevkov prizna do dejanske upokojitve.

93. člen (opredelitev pogodb)

Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pogodba) je pogodba, ki jo sklene država s pravno osebo oziroma posameznikom (v nadaljnjem besedilu: prejemnik sredstev), ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

Določbe tega zakona o pogodbah se primerno uporabljajo za:

- pogodbe z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo (59. člen),
- pogodbe o financiranju javnih kulturnih dobrin širšega pomena (67. člen),
- pogodbe o občinskem sofinanciranju javnih zavodov države (68. člen),
- pogodbe o financiranju nalog, namenjenih enotnemu izvajanju javne službe (69. člen),
- pogodbe, s katerimi se oddaja v upravljanje ali v uporabo javna kulturna infrastruktura (74. člen).

Kolikor ni s tem zakonom drugače določeno, se za pogodbe uporabljajo splošna pravila pogodbenega prava.

Prejemnik sredstev ne sme prenesti pravic in obveznosti iz te pogodbe na tretjo osebo brez pisnega soglasja države.

Določbe tega zakona o pogodbah smiselno uporabljajo tudi lokalne skupnosti ter javne agencije in javni skladi.

95. člen (trajanje pogodbe)

Pogodba se sklene za določen čas in je lahko tudi večletna. Z njo lahko ministrstvo, pristojno za kulturo, prevzema tudi obveznosti, ki zahtevajo plačilo v prihodnjih letih, če so za ta namen za prvo leto trajanja pogodbe zagotovljena sredstva v proračunu tekočega leta.

Trajanje pogodbe se lahko podaljša s sklenitvijo aneksa k njej, vendar največ do konca leta, v katerem se je iztekel redni pogodbeni rok.

97. člen (sprememba večletnih pogodb)

Če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za kulturo, v času veljavnosti pogodbe ne bodo manjša kot so bila v letu podpisa pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se večletna pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni.

98. člen
(razveza pogodbe v javnem interesu)

Če se v letih po podpisu pogodbe zmanjša obseg sredstev, ki je v državnem proračunu namenjen za kulturo do takšne mere, da izpolnitev pogodbe za financiranje javnega kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoča, se pogodba na predlog ministrstva, pristojnega za kulturo, razveže.

Prejemnik sredstev mora izvesti tolikšen del programa ali projekta, ki ustreza do razveze prejetim sredstvom v skladu s pogodbo, razen če taka izpolnitev ni smiselna. V tem primeru mora vrniti sredstva, ki jih je prejel in niso bila porabljena za izvršitev dejavnosti oziroma izvedbo programa ali projekta, ki je bil predmet pogodbe.

99. člen
(vsebina pogodbe)

S pogodbo se uredijo vsa medsebojna razmerja v zvezi z zagotavljanjem državnih sredstev za financiranje predmeta pogodbe, zlasti pa:

- cilji, ki bodo realizirani v obdobju sklenitve pogodbe zaradi uresničitve namena pogodbe,
- kriteriji, po katerih se bo spremljalo njihovo uresničevanje,
- roki, v katerih morajo biti cilji doseženi,
- obseg, roki in način zagotavljanja sredstev države,
- druga vprašanja medsebojnih razmerij.

102. člen
(vrsti postopka)

Postopek za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev se izvede kot:

- javni poziv,
- javni razpis.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko izjemoma minister izda sklep o financiranju določenega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta brez javnega poziva oziroma javnega razpisa, če se financira iz interventnih sredstev ministrstva in če je neogibno nujno zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju.

Višina interventnih sredstev iz prejšnjega odstavka se določi z letnim proračunom.

104. člen
(uvedba postopka)

Postopek se uvede z objavo javnega poziva ali javnega razpisa.

Javni poziv oziroma javni razpis objavi ministrstvo, pristojno za kulturo, za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov.

Minister sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa.

117. člen
(odpiranje vlog)

Po poteku razpisnega roka komisija za odpiranje vlog hkrati odpre vse vloge, ki so do tedaj prispele.

Odpiranju vlog sme prisostvovati vsaka oseba, ki kandidira na razpisu.

Minister imenuje izmed uradnikov zaposlenih v ministrstvu, pristojnem za kulturo, eno ali več komisij za odpiranje vlog v postopku izbire kulturnih programov ali projektov.

Za vsako vlogo komisija za odpiranje vlog ugotovi, ali je pravočasna, ali jo je podala oseba, ki izpolnjuje v javnem razpisu določene pogoje (upravičena oseba) in ali je popolna glede na besedilo javnega razpisa.

Vlogo, ki ni pravočasna ali je ni vložila upravičena oseba, minister zavrže s sklepom.

Če je vloga formalno nepopolna, se stranko pozove, da jo dopolni. Stranka mora vlogo dopolniti v petih dneh. Če stranka vloge ne dopolni v zahtevanem roku, minister vlogo zavrže s sklepom.